

RYBAK POLSKI

Dwutygodnik poświęcony popularyzowaniu rybactwa

Organ oficjalny Wielkopolskiego Towarzystwa Rybackiego w Poznaniu -
Wydziału Rybackiego Centralnego Towarzystwa Rolniczego w Warszawie -
Centralnego Towarzystwa Rybaków Lądowych Województwa Pomorskiego
w Toruniu - Towarzystwa Rybackiego Wód Kujawsko-Kaliskich w Włocławku -
Powiatowego Towarzystwa Rybackiego w Nowym Sączu - Powiatowego
Towarzystwa Rybackiego w Gorlicach - Towarzystwa Rybackiego w War-
szawie - Powiatowego Towarzystwa Rybackiego w Jasle i Powiatowego
Towarzystwa Rybackiego w Trembowli.

Wydawany przy pomocy zasłuku Min. Roln. i Dóbr Państw.

Wychodzi 15-go i ostatniego każdego miesiąca

Redaktor: Prof. Dr. Edward Schechtel

Adres red. i administracji: Poznań, ul. Mickiewicza 33 — Godziny biurowe codziennie
od 9-13 z wyjątkiem niedziel i świąt. — Redaktor przyjmuje we wtorek, środę i czwartek
od 12-13. — Telefon nr. 62-43, 63-84, 63-85, 64-42. — P. K. O. w Poznaniu nr. 206454

Pr enumerata: Przedpłata kwartalna z prze-
syłką wynosi cztery złote. Numer pojedynczy
eden złoty.

Ogłoszenia: Cała strona 40 zł, 1/2 strony 20 zł,
1/4 strony 10 zł, 1/8 strony 5 zł, 1/16 strony 2,50 zł.
Przy powtarzaniu ulgi według umowy.

TREŚĆ NUMERU: Komunikaty Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwo-
wych: „Sprawozdanie z objazdu gospodarstw stawowych dotkniętych
epizootją karpi w pow. Garwolińskim i Łukowskim” — „Wzór umowy
na dzierżawę prawa rybołówstwa na jeziorach państwowych” — Kronika
— Ogłoszenia.

SPRAWOZDANIE

z objazdu gospodarstw stawowych, dotkniętych epizootją
karpi w pow. Garwolińskim i Łukowskim. (C. d.).

Na podstawie dalszych informacji udało się nam ustalić
w sprawie przebiegu choroby co następuje:

1. Objawy choroby przy odławianiu zimochowców wystę-
pują w b. słabym stopniu u kroczków i tarlaków. Nato-
miast w roku ubiegłym zupełnie nie stwierdzono objawów
choroby u narybku podczas jego odłowu ze stawów zi-
mowych. W roku bieżącym zaś, objawy u narybku były
widoczne, jednakże w mniejszym stopniu niż u ryb star-
szych. Wcześniejszy rozwój choroby można zapewne
przypisać szczególnie łagodnej tegorocznej zimie i stosun-
kowo wysokiej temperaturze w zimochowach.
2. Śniecie karpi, które obejmuje przedewszystkiem ryby
starsze poczynając od dwuletnich, lecz nie oszczędza
i narybku, zwykle występuje wraz z objawami łusznicy
w końcu kwietnia i w pierwszej połowie maja, poczem zu-

pełnie ustaje aż do następnego roku. Zdaje się, że narybek ciężki łatwiej ulega chorobie niż narybek drobny.

3. Łącznie ze śnięciem karpi daje się zaobserwować śnięcie innych gatunków ryb, a również i żab. Należy podkreślić jako rzecz wysoce charakterystyczną, że w Rykach nie zauważono przez cały czas trwania epizootji śnięcia raków, których obecność w stawach stwierdzona była przy jesiennych odłowach.
4. Śnięcie ryb nie występuje z jednakową siłą we wszystkich stawach, nawet niektóre stawy są zupełnie wolne od choroby. Tymczasem wszystkie stawy w Rykach są zasilane jedną i tą samą wodą i były obsadzone materiałem wyhodowanym i przezimowanym w jednych i tych samych warunkach.
5. Intensywność śnięcia w poszczególnych stawach w obrębie jednego gospodarstwa jest rozmaita w różnych latach. Naprzykład w Rykach staw Boguszew, otrzymujący wodę ze stawu Buksa, w r. ub. miał śnięcie największe, zaś Buksa dał nieznaczny procent strat. W roku bieżącym rzecz się ma odwrotnie, jakkolwiek ogólne warunki biologiczne stawów nie uległy widocznym zmianom.

Powyższe dane nie pozwalają nam stwierdzić charakteru choroby. Jedyne znane nam objawy w ostatnim stadium choroby — zjeżenie łusek, połączone z zapaleniem torebek łuskowych, jest tylko symptomem zachodzącego w organizmie chorobowego procesu, którego przyczyny mogą być różne. M. Plehn np. podaje, że między przyczynami wywołującymi łusznice, oprócz bakterji mogą być sporowce lub zaburzenia przewodu pokarmowego. Rozpowszechniony pogląd, że bakterje wywołujące łusznice są te same, które wywołały t. zw. „dżumę raczą“ opiera się na badaniach prowadzonych przed dwudziestu paru laty pod kierownictwem profesora Hofera w Monachjum. Wyniki tych badań opartych na przestarzałych bakterjologicznych metodach, nie znalazły należytego potwierdzenia w późniejszych pracach i mogą być kwestionowane.

Brak należytych danych co do przyczyny łusznicy wogóle, a zwłaszcza łusznicy występującej w szeregu naszych gospodarstw, oczywiście nie pozwala nam na jakiekolwiek pewne wnioski co do sposobu rozszerzenia się choroby i jej zaraźliwości, a tembardziej co do sposobu jej zwalczania. Skomplikowany rozwój choroby w poszczególnych stawach jednego i tego samego gospodarstwa, lub w gospodarstwach bezpośrednio ze sobą graniczących i zasilanych jedną i tą samą

wodą jest dla nas przy obecnym stanie wiadomości niezrozumiały i pozbawia nas możliwości przedsięwzięcia praktycznych postanowień co do umiejscowienia i zwalczania choroby. Możemy się jedynie ograniczyć do pewnych przypuszczeń mniej lub więcej prawdopodobnych, a mianowicie:

1. łustnica, panująca w gospodarstwach stawowych p. Garwolińskiego i Łukowskiego jest chorobą zakaźną,
2. choroba karpi nie jest wywołana przez zarazek identyczny z *Bacillus pestis astaci*,
3. powstanie choroby w tych okolicach wiąże się z rozwojem łustnicy w Garbowie, skąd sprowadzono materiał obsadowy do Ryk i do Ułęcia, a zdaje się do Przytoczna,
4. rozpowszechnianie się choroby następuje za pośrednictwem materiału obsadowego,
5. możliwość przenoszenia choroby przez wodę jest rzeczą wątpliwą, jeśli weźmiemy pod uwagę przytoczony wyżej fakt braku śnięcia w stawach sąsiadujących ze stawami zakażonymi, zasilonych jedną i tą samą wodą,
6. choroba może być przenoszona przez ryby, przedostające się do wody bieżącej a zatem i sąsiednich gospodarstw, jak również przez żaby, zapewne podlegające chorobie. Ptactwo, sądzić należy, nie odgrywa większej roli przy przenoszeniu choroby, jeżeli zwrócimy uwagę na fakt, że choroba koncentruje się narazie w pewnych zamkniętych ogniskach i na lewym brzegu Wisły pojawiła się w ostatnich czasach tylko w tych gospodarstwach, które brały materiał obsadowy z gospodarstw zarażonych,
7. nie jest rzeczą wykluczoną, że choroba może przenosić się przy pomocy naczyń transportowych, służących do przewozu ryb.

Przechodząc do omówienia praktycznych zarządzeń, mających na celu umiejscowienie i zwalczanie zakaźnej choroby jaką może być łustnica, zdawałoby się, że można brać środek najbardziej radykalny jakim jest zamknięcie i przymusowe ugorowanie zakażonych i podejrzanych gospodarstw z zastosowaniem środków dezynfekcyjnych. Zastosowanie tego środka jest jednak rzeczą niemożliwą pod względem prawnym i nieusprawiedliwioną pod względem merytorycznym. Pomijając fakt, że nie mamy ustawy, któraby pozwoliła na wkroczenie administracyjne w sprawy prywatnego gospodarstwa rybnego, nie posiadamy również możliwości wypłaty odszkodowań posiadaczom zakażonych i podejrzanych o zakażenie gospodarstw, którychby tyczyło się tego rodzaju zarzą-

dzenie. Gdyby nawet istniały podstawy prawne do zamknięcia gospodarstw stawowych, to wobec braku wiadomości o sposobie rozszerzania się choroby i o jej charakterze, nie możnaby należycie uzasadnić takiego zarządzenia. W razie możliwości przenoszenia choroby przez żaby, ryby „dzikie“, a być może i inne zwierzęta wodne (pijawki), zamknięcie gospodarstw i ich dezynfekcja nie mogłyby stłumić ognisk choroby w wodzie bieżącej, zasilającej gospodarstwa stawowe i przy ponownem uruchomieniu stawów zaraza mogłaby wybuchnąć ponownie. Podobne względy przemawiałyby przeciw przymusowemu stosowaniu mniej radykalnego środka, jakim może być dezynfekcja stawów na jesieni. Przedewszystkiem nie możemy stwierdzić, czy powszechnie stosowany środek dezynfekcyjny: wapno murarskie, byłby odpowiedni, nie mówiąc już o tem, że należyta dezynfekcja stawów zapomocą wapnowania na wielkiej przestrzeni zarośniętej i zaszlamionej jest technicznie niewykonalną.

Wobec tego wydaje się nam rzeczą jedynie usprawiedliwioną i możliwą do przeprowadzenia:

1. wstrzymanie przenoszenia materiału obsadowego z gospodarstw zakażonych i podejrzanych do okolic niedotkniętych zarazą,
2. zachowanie środków ostrożności przy transporcie ryb konsumcyjnych, przyczem szczególną uwagę należałoby zwrócić na dezynfekowanie naczyń transportowych,
3. przejście w gospodarstwach dotkniętych zarazą lub zagrożonych nią do dwuletniego obrotu z wyłączeniem hodowli tarlaków i ryb konsumcyjnych starszych niż dwa lata, co zapewne wpłynęłoby na zmniejszenie rozmiarów choroby, dotykającej przeważnie ryby starsze.

Wobec niemożności wydania zakazów administracyjnych, dotyczących wstrzymania obrotu materiałem obsadowym, popartych surowymi rygorami w razie przekroczenia zakazu, należałoby ogłosić w czasopismach rolniczych i rybackich komunikat, zawierający wykaz wszystkich miejscowości dotkniętych epizootją z ostrzeżeniem, że nabywanie materiału obsadowego z tych miejscowości jest połączone z niebezpieczeństwem przeniesienia zarazy. Odbitki takiego komunikatu powinny być rozesłane do wszystkich gospodarstw stawowych w Polsce.

W komunikacie należałoby podkreślić niebezpieczeństwo nabywania obsady za pośrednictwem kupców i związków handlowych, skupujących ryby konsumcyjne z licznych gospodarstw.

(Dokończenie nastąpi)

WZÓR UMOWY NA DZIERŻAWĘ PRAWA RYBOŁÓSTWA NA JEZIORACH PAŃSTWOWYCH.

Dnia roku 19 . . w pomiędzy działającym w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa, na zasadzie delegacji z jednej strony, a Panem zamieszkałym w a dla skutków umowy niniejszej prawne miejsce zamieszkania obierając : przy ulicy : L. : : z drugiej strony, została zawarta umowa treści następującej:

Art. 1. W wyniku przetargu, odbytego w dniu przed Komisją Przetargową w imieniu Skarbu Państwa oddaje niniejszem w dzierżawę prawo rybołóstwa, oraz prawo zbioru trzciny, szuwarów, rogoży i porostów wodnych na jeziorach położonych w gminie powiecie stanowiących własność Skarbu Państwa Polskiego, o powierzchni ogółem około ha i budynkami oraz z gruntami o obszarze ha według opisu, dołączonego do niniejszego kontraktu i stanowiącego integralną część kontraktu.

Art. 2. Dzierżawcy przysługuje prawo żądania odpowiedniego obniżenia czynszu dzierżawnego, jeżeli udowodni, że rzeczywisty obszar wydzierżawionych jezior jest przynajmniej o 10% mniejszy od obszaru podanego w niniejszej umowie i będącego podstawą dla obliczenia czynszu dzierżawnego. Za wszelkie roszczenia i ciężary wynikające z tytułu służebności lub praw przysługujących osobom trzecim, Skarb Państwa nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności i nie jest obowiązany do jakiegokolwiek odszkodowania na rzecz dzierżawcy. W razie wykupna przez Skarb Państwa jakiegokolwiek służebności, dotyczącej rybołóstwa na przedmiocie dzierżawnym, opłacać będzie dzierżawca 4% rocznie od wyłożonego na ten wykup kapitału.

Art. 3. Zbiór trzciny, szuwaru i trawy odbywać się może tylko na dzierżawionej przestrzeni, oznaczonej na gruncie znakami granicznymi, a w razie braku tychże, zbiór jest dozwolony tak daleko, jak sięga normalna powierzchnia wody. Trzinę i szuvary może dzierżawca sprzątnąć bez ograniczeń, a mając na uwadze oczyszczenie powierzchni wodnej z nadmiaru trzciny, może w interesie rybactwa ciąć pod wodą, a nawet karczować.

Urząd wojewódzki może zastrzec sobie co rok 10% ogół-

nego zbioru trzciny dla budowli państwowych, za zwrotem kosztów sprzętu.

Art. 4. Czas trwania dzierżawy określa się na lat a mianowicie od dnia 19... r. do dnia 1. kwietnia 19... r. Z upływem pomienionego terminu dzierżawa ustanie sama przez się, bez wypowiedzenia i milcząco przedłużoną być nie może.

Art. 5. Tytułem czynszu dzierżawnego dzierżawca obowiązuje się płacić rocznie, w 2 ratach półrocznych zgóry, a mianowicie w dniu 1 kwietnia i w dniu 1 października do Kasy Skarbowej w złotych wartość klg wyborowego szczupaka z każdego hektara powierzchni wodnej, co z ogólnej powierzchni wodnej ha, wskazanej w art. 1 czyni kilogramów rocznie.

Wartość jednego kilograma wyborowego szczupaka oblicza i ustala w złotych Urząd Wojewódzki przez wypośredkowanie przeciętnej ceny hurtowej, płaconej w poniżej podanych okresach przez Związek Producentów Ryb lub innych hurtowników, według wyboru Urzędu Wojewódzkiego, loco Warszawy.

Raty, płacone w dniu 1. kwietnia, będą obliczane podług przeciętnej ceny hurtowej wyborowego szczupaka z miesiąca lutego tego samego roku kalendarzowego, raty zaś, płacone w dniu 1 października, będą obliczone podług przeciętnej ceny hurtowej wyborowego szczupaka z miesiąca sierpnia tego samego roku kalendarzowego.

Przerachowania czynszu na złote dokonywa Urząd Wojewódzki, który najdalej 20 marca i 20 września wysyła dzierżawcy pisemne powiadomienie o sumie czynszu, przypadającego od niego za poszczególne półrocza, oraz o cenie klg szczupaka wziętej za podstawę do obliczania.

Gdyby dzierżawca odnośnego zawiadomienia przed terminem płatności raty nie otrzymał, zobowiązany jest wpłacić tymczasowo bez osobnego zawezwania w podanych terminach czynsz w tej wysokości, w jakiej był wyznaczony za półrocze poprzednie, poczem nastąpi bezzwłocznie właściwe obliczenie, o którym dzierżawca zostanie powiadomiony.

W razie uchybienia terminu płatności czynszu dzierżawnego, dzierżawca obowiązuje się zapłacić Skarbowi Państwa ponadto 8% za każdy miesiąc zwłoki tytułem kary za proste opóźnienie.

Podanie przez dzierżawcę skargi na decyzję Urzędu Wojewódzkiego co do obliczenia czynszu nie zwalnia go od obowiązku zapłacenia w terminie należności.

Urzędowi Wojewódzkiemu będzie przysługiwało prawo, za zgodą dzierżawcy, ustalenia czynszu dzierżawnego na stałe w złotych, przyjmując za podstawę obliczenia ilość klg szczupaka, ustaloną kontraktem dzierżawnym i cenę ryby w złotych w odnośnym terminie płatności raty dzierżawnej.

Ta ostatnia zmiana będzie obowiązywała Skarb Państwa po zatwierdzeniu jej przez M. R. i D. P.

Kwity z opłaconych rat czynszu dzierżawnego dzierżawca winien niezwłocznie okazywać Starostwu w

Art. 6. Oprócz ceny dzierżawnej dzierżawca obowiązuje się przez cały czas trwania dzierżawy we właściwych terminach i do właściwych kas płacić wszelkie podatki, przypadające z przedmiotu dzierżawy, zarówno obecnie istniejące, jak i te, które w przyszłości mogą być ustanowione.

Art. 7. Dzierżawca obowiązuje się przez czas trwania umowy niniejszej na własny koszt ubezpieczać od ognia na imię Państwa wszelkie budynki na terenie dzierżawionym, w cenie, odpowiadającej ich całkowitej wartości, według najwyższych norm taksacyjnych, ustawionych przez rządową instytucję ubezpieczeń i obowiązujących w dacie wnoszenia składki ubezpieczeniowej i w tym celu, w razie podwyższenia norm, odpowiednio przeszacowywać budynki. Składki ubezpieczeniowe winny być we właściwym czasie przez dzierżawcę opłacane, a dowody ubezpieczenia (polisy i kwity) składane niezwłocznie w Urzędzie Wojewódzkim. W razie pożaru budynków, wynagrodzenie ubezpieczeniowe otrzymuje Skarb Państwa. Budynki zniszczone lub uszkodzone przez ogień, a uznane przez Urząd Wojewódzki za niezbędne do prowadzenia gospodarstwa winny być najdalej w ciągu roku od daty pożaru odbudowane staraniem dzierżawcy, na koszt Państwa, pod kontrolą Urzędu Wojewódzkiego, według planów i kosztorysów przez Urząd Wojewódzki zatwierdzonych i z materiałów przez Urząd wskazanych. W wypadku, gdyby pożar wynikł z winy dzierżawcy, jego domowników lub pracowników, a instytucja ubezpieczeniowa odmówiła Skarbowi Państwa wypłaty wynagrodzenia, dzierżawca obowiązany będzie zniszczone lub uszkodzone budynki własnem staraniem i kosztem odbudować, w terminie rocznym, według zatwierdzonych planów.

Art. 8. Dzierżawca zobowiązuje się czuwać nad całością oddanego mu w dzierżawę przedmiotu. W razie naruszania prawa posiadania lub bezprawnego użytkowania przez osoby trzecie, niepowołane, zobowiązuje się dzierżawca niezwłocznie wytoczyć im na swój koszt skargę sądową, lub też spowo-

dować dochodzenie przeciw przestępcy, oraz zawiadomić natychmiast o każdym wypadku Urząd Wojewódzki, który i ze swej strony może winnego pociągnąć do odpowiedzialności, o ile to uzna za potrzebne. W razie zaniedbania w tym względzie swoich obowiązków, odpowiada dzierżawca za wszelkie koszty i straty stąd wynikłe.

Art. 9. Wszelkie urządzenia, budynki, meljoracje i t. d. do dzierżawy przydzielone, winien dzierżawca utrzymywać w należytem stanie i naprawy przeprowadzać własnym kosztem, a rola i łąki winny być utrzymane w należytej kulturze. O ile przedmiot dzierżawny obejmuje dopływy do jezior, obowiązany jest dzierżawca do utrzymywania ich w porządku, winien je oczyszczać w miarę potrzeby, oraz zastosować się do wydanych w tym przedmiocie zarządzeń Urzędu Wojewódzkiego. W razie zaniedbania tego obowiązku może Urząd Wojewódzki zarządzić wykonanie odnośnych robót na koszt dzierżawcy. Dzierżawca nie ma prawa wycinać żadnych drzew i krzewów bez piśmiennego zezwolenia Urzędu Wojewódzkiego, natomiast jest obowiązany na miejsce drzew uschniętych lub połamanych zasadzić nowe tegoż samego gatunku. Za wszystko zaś, czego by przy ustąpieniu dzierżawcy brakowało, coby było uszkodzone lub zniszczone z winy dzierżawcy, dzierżawca będzie obowiązany zapłacić według rzeczywistej wartości, ustalonej przez Urząd Wojewódzki w dniu objęcia z powrotem przez M. R. i D. P. przedmiotu dzierżawy. Drewno, znajdujące się w jeziorach państwowych, stanowi własność Skarbu Państwa.

Art. 10. Bez piśmiennego zezwolenia Urzędu Wojewódzkiego w nie wolno dzierżawcy stawiać nowych budynków, dokonywać gruntownej przebudowy lub rozbiórki budynków istniejących.

Art. 11. Prawo polowania na terenach dzierżawionego obiektu nie należy do dzierżawcy. Gdyby prawo polowania miało być oddane w dzierżawę, na otrzymanie go dzierżawcy przysługuje pierwszeństwo.

Dzierżawcy służy jedynie prawo tępienia zwierząt w dzikim stanie żyjących, a dla rybołóstwa szkodliwych, lecz pod warunkiem nieużywania broni palnej, ani trucizny.

Art. 12. Urząd Wojewódzki zastrzega sobie prawo spławu i składowania drzewa na wodach dzierżawnych, względnie odstąpienia prawa tego osobom trzecim, o ile to nie wyrządzi poważniejszej ujemy dla rybołóstwa.

Art. 13. Dla podniesienia wydajności wydzierżawionych wód dzierżawca obowiązuje się do zakładania rewirów ochron-

nych. W tym celu winien zezwolić na wydzielenie na rewiry ochronne 1/50 części powierzchni dzierżawionych wód bez żadnego odszkodowania. Rozmiar i miejsce rewirów ochronnych oznacza Urząd Wojewódzki, po zasięgnięciu opinii dzierżawcy; wykonywanie połowów na rewirach ochronnych normuje Urząd Wojewódzki. Urząd Wojewódzki na wniosek dzierżawcy i na podstawie fachowej opinii inspektora rybackiego może zwolnić dzierżawcę od obowiązku zakładania rewirów ochronnych na poszczególnych jeziorach.

Art. 14. Dzierżawca jest obowiązany wysadzić rokrocznie do wydzierżawionych wód narybek najlepszej jakości, którego wartość wynosić ma przeciętnie 5% czynszu dzierżawnego. Przy obsadzaniu winien dzierżawca stosować się do wskazówek Urzędu Wojewódzkiego, tak co do jakości, jak ilości i gatunku wysadzić się mającego narybku. Wysadzanie narybku winno odbywać się w obecności delegowanego urzędnika Urzędu Wojewódzkiego. Kosztów wysadzania i transportu nie wlicza się do wartości narybku. W razie niewysadzenia przez dzierżawcę narybku Urząd Wojewódzki ma prawo dokonać tego na jego koszt.

Art. 15. Z obowiązków w § poprzednim określonych może Urząd Wojewódzki uwolnić dzierżawcę, jeżeli tenże założy własne stawy wycierowe i odrostowe, sprowadzając dla nich obce tarlaki i o ile wyhoduje potrzebną i przepisaną ilość narybku do zarybienia, przyczem dzierżawca musi się zastosować do rozporządzeń Urzędu Wojewódzkiego.

Art. 16. Dzierżawca winien każdego czasu zezwolić i udzielić bezpłatnej pomocy przy badaniu wydzierżawionej wody i stanu jej zarybienia, przedsięwzięciem na każdorazowe zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego lub Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Zwłaszcza ma zezwolić na próbne połowy narzędziami, dostarczonemi przez prowadzących badania, wykonać na ich żądanie próbne połowy we własnym zarządzie, dostarczając w tym celu robotników, sieci i innych narzędzi dla tych połowów, oraz łodzi i członów. Prowadzącemu badania przysługuje prawo rezerwowania z każdego z większych połowów, dokonanych przez dzierżawcę, różnych okazów ryb do badań naukowych w ilości, nie przekraczającej 15 kg z jednego połowu, za opłatą według cen miejscowych. Dzierżawcy nie przysługuje prawo wnoszenia z tego powodu jakichkolwiek roszczeń, ani prawo żądania odszkodowania.

Art. 17. Dzierżawca obowiązuje się do prowadzenia księgi gospodarczej dla każdego jeziora oddzielnie, w której ma

być zapisane: 1. kiedy, w jakiej ilości, jak i jakiego gatunku narybek został do jeziora wpuszczony? 2. kiedy odbywał się połów ryb i jaki dał wynik co do ilości i gatunku złowionych ryb? 3. komu i kiedy ryby zostały sprzedane? Niezgodne z prawdą zapisy do księgi gospodarczej uprawniają Urząd Wojewódzki do zerwania umowy dzierżawnej.

Urząd Wojewódzki, o ile uzna za stosowne, może na podstawie fachowej opinii inspektora rybackiego zwolnić dzierżawcę od prowadzenia ksiąg gospodarczych, o ile dzierżawca jest niepiśmienny lub powierzchnia obiektu dzierżawnego nie przenosi 50 ha lustra wody.

Art. 18. Dzierżawca obowiązuje się przestrzegać ogólne zasady prawidłowego gospodarstwa rybnego, oraz stosować się przy wykonywaniu prawa rybołówstwa do warunków, zastrzeżonych w dołączonym załączniku (zał.). Urząd Wojewódzki zastrzega sobie prawo wprowadzenia podczas trwania kontraktu zmian oraz uzupełnień w powyższych przepisach ochronnych. Dzierżawca obowiązany jest dostarczać łodzi i pomocy dla organów kontrolujących, które się wykażą odnośnem upoważnieniem Urzędu Wojewódzkiego. Dzierżawca obowiązany jest robić przereble w łodzi i utrzymywać je w stanie otwartym tam, gdzie tego organa kontrolujące zażądają.

Art. 19. Dzierżawcy wolno jest dokonywać ulepszeń w gospodarstwie rybnem na swój własny koszt, lecz za każdorazowem zezwoleniem Urzędu Wojewódzkiego. Za ulepszenia trwałe, sięgające poza okres dzierżawy, dzierżawca może otrzymać zwrot poniesionych kosztów tylko wtedy, jeśli były one dokonane za zgodą Urzędu Wojewódzkiego i przeprowadzone pod jego kontrolą i o ile warunki ulepszenia i wysokość odszkodowania były zgóry omówione na piśmie.

Art. 20. Wszelkie wypadki losowe zwyczajne i nadzwyczajne, przewidziane i nieprzewidziane samego tylko dzierżawcę dotykać będą i dzierżawca w razie doznania jakiegokolwiek klęski nie będzie mógł rościć do Państwa, jako właściciela przedmiotu dzierżawy, żadnej pretensji, ani domagać się bonifikacji lub jakiegokolwiek zmniejszenia ceny dzierżawnej albo rozłożenia jej na raty.

Art. 21. Urząd Wojewódzki ma prawo wykonać, w czasie ostatniego roku trwania kontraktu, roboty wstępne, w celu przygotowania przedmiotu dzierżawy do potrzeb przyszłego użytkowania, jako to: wznoszenie nowych budynków, remont już istniejących, sypanie grobli, przeprowadzenie meljoracji, upraw polowych i t. p.

Art. 22. Urzędowi Wojewódzkiemu przysługuje prawo kontroli, w każdym czasie, za pomocą swoich urzędników, czynności dzierżawcy i prawo oględzin obiektu dzierżawy, przyczem dzierżawca obowiązany jest dostarczyć łodzi i przewoźników, a w miarę możliwości lokomocji na miejscu do stacji i z powrotem, oraz udzielać lokalu dla zamieszkania kontrolujących przedmiot dzierżawy osób.

Art. 23. Przed upływem terminu trwania niniejszej umowy dzierżawca obowiązany jest przygotować przedmiot dzierżawy do oddania osobie, delegowanej przez Urząd Wojewódzki w ten sposób, aby w dniu cały przedmiot dzierżawy, wraz z urządzeniami gospodarstwa rybnego i budynkami, wymienionymi w opisie, o którym jest mowa w art. 1. oraz wniesionymi i zaprowadzonymi w czasie trwania kontraktu, mogły być przyjęte, bądź przez Urząd Wojewódzki, bądź przez nowego dzierżawcę.

Art. 24. Bez piśmiennego zezwolenia Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych nie wolno dzierżawcy odstępować w całości lub częściowo praw swoich do niniejszej dzierżawy, ani poddzierżawiać w całości lub częściowo przedmiotu dzierżawy, a to pod groźbą natychmiastowego rozwiązania niniejszej umowy i unieważnienia umów cesji i poddzierżawy, oraz zapłacenia na rzecz Skarbu Państwa, tytułem kary umownej za niestosowanie się do powyższego zakazu, sumy, równej rocznemu czynszowi dzierżawnemu.

Art. 25. Przed podpisaniem niniejszej umowy dzierżawca wnosi do depozytu Skarbu Państwa do Kasy sumę złotych w gotowiźnie (papiery państwowe) na sumę nominalną złotych tytułem kaucji, równej połowie rocznego czynszu dzierżawnego, a to na zabezpieczenie wszelkich należności z umowy niniejszej, lub z powodu uchybienia jej warunkom przypadać Państwu mogących. Kaucja powyższa zwrócona będzie dzierżawcy za poświadczeniem Urzędu Wojewódzkiego, po oddaniu przedmiotu dzierżawy w zupełnym porządku i po uregulowaniu przez strony wzajemnych rachunków, co winno być stwierdzone protokołem, sporządzonym przez Urząd Wojewódzki przy udziale dzierżawcy, lub bez udziału dzierżawcy, gdyby nie stawił się na wezwanie, doręczone mu w obranem, prawnem miejscu zamieszkania.

Kupony od papierów procentowych państwowych, stanowiących kaucję, dzierżawca będzie miał prawo odbierać sam w terminach ich płatności, bez szczegółowego upoważnienia ze strony Urzędu Wojewódzkiego. Od kaucji, złożonej w gotowiźnie, dzierżawca procentu otrzymywać nie będzie.

Za wypełnienie i dotrzymanie wszystkich warunków umowy dzierżawnej odpowiada dzierżawca całym swoim majątkiem. W razie niewypełnienia jakiegokolwiek warunku i zobowiązania umowa przyjętego, pokrywa Urząd Wojewódzki roszczenia Skarbu Państwa ze złożonej kaucji (bądź z powodu rozwiązania umowy, bądź upływu terminu dzierżawy, bądź w czasie trwania stosunku dzierżawnego) dzierżawca zaś zobowiązuje się kaucję w razie jej zmniejszenia; z jakiegokolwiek przyczyny, uzupełnić do pierwotnej wysokości.

Art. 26. W razie niedotrzymania przez dzierżawcę któregośkolwiek z warunków art. 5, 17, 18 i 25 niniejszej umowy, lub przekroczenia przepisów, dotyczących ochrony lasów, oraz przestępstwa przemytniczego, udowodnionego sądownie, umowa ulegnie rozwiązaniu z jego winy, bez potrzeby wzywania i stawiania w zwłocę. W tym wypadku na piśmienne żądanie Urzędu Wojewódzkiego dzierżawca winien będzie najdalej w ciągu czternastu (14) dni usunąć się z przedmiotu dzierżawy, gdyby zaś tego nie uskutečnił, zapłaci za każdy dzień zwłoki, w opuszczeniu przedmiotu dzierżawy, potrójny czynsz dzienny, obliczony w myśl art. 5 niniejszej umowy. Za przekroczenie warunków umowy niniejszej, nieobjętych art. art. 5, 17, 18 i 25, Urzędowi Wojewódzkiemu przysługuje prawo nakładania kar do wysokości równowartości 50 klg szczupaka przeliczonej jak w art. 5 za każde poszczególne przekroczenie, według swego uznania. Oprócz tego dzierżawcę będzie obowiązywało wynagrodzenie szkód i strat, spowodowanych niewykonaniem warunków umowy.

Art. 27. Dzierżawca zaznacza, że przedmiot niniejszej dzierżawy jest mu dokładnie znany, pozatem dzierżawcy znane są roszczenia serwitutów na jeziorach dzierżawnych i zrzeka się jakichkolwiek bądź pretensji z tego tytułu do Skarbu Państwa.

Art. 28. W razie śmierci dzierżawcy mogą spadkobiercy, za zgodą Urzędu Wojewódzkiego, utrzymać się przy dzierżawie aż do jej upływu.

Art. 29. Miejszem wykonania wszelkich zobowiązań, na podstawie niniejszej umowy, jest siedziba Urzędu Wojewódzkiego. Dla sporów sądowych jest właściwym sąd w siedzibie oddziału Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, do którego kompetencji zastępstwo sądowe Urz. Woj. należy.

Art. 30. Koszty niniejszej umowy obowiązują dzierżawcę, przyczem opłata stemplowa winna być, co każde półrocze obliczona przy regulowaniu rat dzierżawnych przez dzierżawcę.

Załącznik do art. 18.

1. W czasie od 15-go kwietnia do 30-go czerwca obowiązuje dzierżawcę ochrona sezonowa, w czasie której zabrania się łowienia i sprzedaży wszelkich gatunków ryb.

2. Dla niżej podanych gatunków ryb, jak również i dla raków ustanawia się ponadto następujące okresy ochronne, podczas których żadnego z tych gatunków poławiać nie wolno: dla sieji i sielawy od 15. X. do 15. XII., dla raków od 15. X. do 30. VI.

3. Nie wolno poławiać i sprzedawać sieji poniżej 30 cm długości, raków 10 cm dł., sielawy — 15 cm dł., pstrąga — 20 cm dł., jazia — 25 cm. dł., lina — 18 cm dł., leszcza — 25 cm dł., węgorza — 40 cm dł., sandacza — 35 cm dł., klonków — 20 cm dł., płoci — 13 cm dł., czerwunki — 13 cm dł.

4. Dzierżawy nie wolno używać do połowu sieci i innych przyrządów rybołówczych, których oko w stanie mokrym od węzła do węzła wynosi mniej niż dwa i pół ($2\frac{1}{2}$) centymetra. Zakaz ten nie stosuje się do rozmiaru oczek w matni, która w przedniej swej części może posiadać oczka nie mniejsze niż 20 mm, a na dnie (w kutlu) nie mniejsze niż 9 mm. Gdyby do sieci trafiły ryby powyżej oznaczonych miar minimalnych, należy je natychmiast z należytą ostrożnością wpuścić z powrotem do wody, gdyby zaś oddzielenie ich od ryb innych następczało trudności, lub gdyby ilość ryb niemiarowych dosięgła 10% ogólnego połowu — ma być wpuszczona do wody cała zawartość sieci.

5. Rybacy winni składać ryby tylko w punktach, oznaczonych przez organa kontrolujące.

6. Każda sieć nieprzepisowa zostanie skonfiskowana, a ryby taką siecią złowione — zostaną sprzedane na rzecz Skarbu Państwa.

U w a g a. Stosownie do warunków miejscowych niektóre powyższe ograniczenia mogą być skreślone, zmienione lub uzupełnione.

KRONIKA.

Kalendarzyk rybacki na lipiec. W o j e w ó d z t w o P o m o r s k i e: Na wybrzeżu zabroniony połów węgorza osciami do 15 października, ochrona jesiotra do 31 sierpnia.

W o j e w ó d z t w a M a ł o p o l s k i e: ochrona raka samicy do 31 lipca.

Wylęgarnia w Złotym Potoku (Wojew. Kieleckie). Jak się dowiadujemy, znana ta, największa wylęgarnia ryb pstrągowatych w Polsce, wzorowo prowadzona, z roku na rok zwiększa swą produkcję. I tak gdy w sezonie 1923/24 wyprodukowano 306.000 zaoczkowanej ikry względnie narybku skałopstrąga (*S. fontinalis*), 75.000 pstrąga tęczowego i 85.000 pstrąga strumiennego krajowego, to w sezonie 1924/25 osiągnięto 1.100.000 skałopstrąga, 153.000 pstrąga tęczowego i 129 tysięcy pstrąga strumiennego. W nadchodzącym sezonie planowane jest dalsze zwiększenie produkcji do podwójnej wysokości, aby sprostać coraz większemu zapotrzebowaniu, budzącemu się wskutek coraz energiczniejszej akcji zarybiania wód płynących w Małopolsce. To też, aby produkcję można należycie dostosować do potrzeb rynku, należałoby już teraz czynić zamówienia. Wylęgarnia w Złotym Potoku hoduje oprócz wspomnianego pstrąga tęczowego, niewędrującego i nadającego się do zarybiania wód otwartych, płynących i stojących, także pstrąga stalogłowego (*S. gairdneri*), który jest gatunkiem wędrownym i nadaje się tylko do wód zamkniętych. Te dwa gatunki znacznie szybciej rosnące od krajowego pstrąga, a zmieszane w przesyłce pierwotnie sprowadzonej z Ameryki, posiada wylęgarnia w Złotym Potoku po świeżych importach z Ameryki i hoduje je osobno, racjonalnie, dając gwarancję jakości materiału hodowlanego. Ceny za 1000 szt. ikry zaoczkowanej wyniosą w nadchodzącym sezonie około 6—8 zł, zależnie od gatunku.

Kurs rybacki we Lwowie odbył się staraniem Tymczasowego Wydziału Samorządowego, pod kierunkiem Dr. Schechtle, prof. uniw. w Poznaniu, w czasie od 27 kwietnia do 2 maja. Prócz kierownika wzięli udział jako wykładowcy: prof. Dr. Szymkiewicz i prof. Dr. Fuliński ze Lwowa, oraz p. W. Kulmatycki z Bydgoszczy. Sali i okazów użyczyli prof. Dr. Fuliński i prof. Kozikowski. Kurs objął 37 godzin wykładów. Ilość uczestników 35, w tem 10 słuchaczy Politechniki lwowskiej, 1 słuchacz Uniwersytetu we Lwowie, 11 urzędników państwowych, 4 urzędników zarządów lasów, 2 właściciele ziemskich, 1 redaktor i 6 interesentów rybackich. Do egzaminu zgłosiło się 11 uczestników.

Węgorze obsadowe. W sprawie połowu węgorzy obsadowych Morski Urząd Rybacki porozumiał się na naszą prośbę z rybakami z Rewy, Pucka, Chałup i Kuźnicy, jednakże bez skutecznego wyniku, gdyż rybacy twierdzą, że połowy takie zabiorą im wiele czasu, a korzyści żadnych nie przyniosą, tembardziej, że do połowu drobnych węgorzyków koniecznem byłoby sporządzenie nowych sieci o drobnych wymiarach

oczek. Wątpliwem jest, czy połowy takie wogóle uda się kiedyś zorganizować na naszym wybrzeżu, a szkoda, gdyż do obsady jezior Polska potrzebuje dużej ilości węgorzy i musi je sprowadzać z zagranicy, gdzie jednakże tamtejszym rybakom to się opłaca.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Gdańsku zawiadamia nas, że na skutek prośby naszej uwzględniła potrzeby kół rybackich w nowym rozkładzie jazdy, który wszedł w życie z dniem 5 czerwca b. r. Pociąg ze stacji Kamień odchodzi o godzinie 8.42 rano.

Archiwum Rybactwa Polskiego zeszyt 5 (majowy) opuścił prasę i zawiera następującą treść: M. Siedlecki „O zorganizowaniu polskich połowów rybackich na pełnem morzu“. — W. Kulmatycki „O występowaniu barwnych jaj przy wylęganiu głębieli“. — E. Webermann „O zarządzeniach niezbędnych w celu rozwoju rybactwa morskiego, przetworu ryb morskich i organizacji handlu rybami w Polsce“. — W. Kulmatycki „Notatki o próbach wylęgu ikry ryb łososiowatych bez przepływu wody“. — Drobne wiadomości. Przegląd literatury. — Miscellanea.

Adres administracji: Bydgoszcz — Zacisze 7. I p. Prenumerata wynosi 10 zł. kwartalnie.

„**Przyrodnik**“. Zeszyt 5 maj 1925 pod redakcją Dr. K. Simma opuścił prasę. Nader interesujący i pięknie illustrowany zeszyt tego miesięcznika, poświęconego naukom przyrodniczym zawiera następujące artykuły: T. Jaczewski: „† Tadeusz Chrostowski“ — Józef Paczoski: „Szata roślinna“ Dr. Konstanty Stecki: „Roślinność Polski niegdyś“. — Dr. Januariusz Kołodziejczyk: „Roślinność Polski we florze Europy“ — Dr. Władysław Szafer: „Z życia kwiatów“ i inne. Nakład i wydawnictwo księgarni B. Kotuli w Cieszynie.

„**Akwarjum i Terrarium**“. Ukazał się pierwszy zeszyt kwartalnika, wydanego w Warszawie, Bednarska 9, jedyne w Polsce czasopisma poświęcone budzeniu zamiłowania do hodowli pokojowej zwierząt i roślin w akwariach i terrariach.

Na treść powyższego czasopisma składają się opisy i rezultaty badań nad hodowlą i życiem poszczególnych gatunków ryb i roślin wodnych, oraz płazów i gadów.

Już w tym pierwszym zeszycie miłośnicy akwariów i terrariów znajdą dla siebie nieoceniony materiał, a nauczycielstwo polskie będzie miało ogromnie ułatwioną pracę w szkołach, przy zakładaniu akwariów i terrariów, korzystając z podanych wiadomości o hodowaniu i rozmnażaniu całego szeregu zwierząt i roślin.

Prosimy
o odnowienie prenumeraty
na III. kwartał

Baczność!

Zeznania o obrocie, dla opłaty podatku przemysłowego od rybołówstwa

należy złożyć w myśl art. 52—55 ustawy z dnia 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego, za pierwsze półrocze roku kalendarzowego, w czasie **od 1 lipca do 1 sierpnia b. r.** W zeznaniu należy podać: 1) imię i nazwisko przedsiębiorcy; 2) miejsce zamieszkania; 3) rodzaj przedsiębiorstwa; 4) ilość i bliższe oznaczenie oddzielnych przedmiotów przedsiębiorstwa; 5) ogólną sumę obrotu (dochodu brutto); 6) oświadczenie, czy prowadzone są księgi handlowe i czy na poparcie wykazanej sumy obrotu płatnik gotów jest przedstawić władzy skarbowej księgi handlowe; 7) zapewnienie, że wszystkie przytoczone w zeznaniu dane oznajmiono według najlepszej wiedzy i sumienia; 8) własnoręczny podpis osoby składającej zeznanie.

Kto takiego zeznania w terminie nie złoży, traci prawo odwołania przeciwko wymiarowi obrotu i podatku, ustalonemu przez władze (art. 86). Dlatego przypominamy, aby W. Szan. Czytelnicy, obowiązani do opłacania tego podatku nie zaniedbali, we własnym interesie, dopełnienia tego obowiązku, gdyż narażają się na wymierzenie daleko wyższego obrotu, od którego stracą później prawo odwołania. Sprawą ustawy powyższej zajmiemy się bliżej w jednym z następnych numerów „Rybaka Polskiego“.

Redakcja.

Mam na sprzedaż

RAKI DO ZARYBIENIA

JÓZEF WIERZBA, Juszki, poczta i pow. Kościerzyna, Pomorze*